

Nr 164.

Av herr **Frändén**, om utredning angående förenklat förfarande vid upplåtelse av jord från ecklesiastika löneboställen till kommuner samt allmänna verk och inrättningar.

Upplåtelse av jord från ecklesiastiskt löneboställe för ett eller annat ändamål, utvidgning av kyrkogård o. d. till stat eller kommun, sker för närvarande på sådant sätt, att Kungl. kammarkollegium medgiver nyttjanderätt till området så länge, det är för det avsedda ändamålet erforderligt, emot erläggande av årlig avgäld, varjämte uppdrages åt vederbörande Konungens befallningshavande att låta upprätta förslag till och fastställa ifrågavarande avgäld.

Upprättandet av förslaget till avgäld har sedermera skett enligt de grunder för skattläggning, som varit föreskrivna i Kungl. kammarkollegii cirkulärbrev till landshövdingarna den $\frac{5}{2}$ 1778 och den $\frac{8}{10}$ 1806 samt Kungl. kungörelsen den $\frac{23}{7}$ 1869 angående förändring av grundräntor och kronotonde.

Förrättningen har i överensstämmelse därmed verkställts av vederbörande landsfiskal, lantmätare och häradsskrivare ävensom, när området utgjorts av skogsmark, vederbörande jägmästare samt två utsocknes nämndemän, varjämte till förrättningen kallats konsistorieombud, ombud för vederbörande arrendator och ombud för det verk eller den kommun, åt vilket eller vilken området upplåtits.

Kostnaderna för dylika förrättningar, vilka gäldas av vederbörande verk eller kommun, bliva, då rese- och traktamentsersättning utgår till förrättningsmän och ombud, högst avsevärda och onödigt betungande för vederbörande.

Det torde även ligga i öppen dag, att den apparat, som sättes i funktion, i ifrågavarande fall är fullkomligt oproportionerlig i förhållande till sakens betydelse.

Jag tillåter mig anföra ett par exempel.

År 1925 medgav Kungl. kammarkollegium upplåtelse från Brunflo Prästbord i Jämtlands län till Kungl. Norrlands artilleriregemente av ett område om 100 kvadratmeter myrmark på Prästbordets skog. För bestämmande av den utgående avgälden sammanträdde på platsen: landsfiskalen, överlantmätaren, häradsskrivaren, jägmästaren, 2 utsocknes nämndemän, kontraktsprosten som ombud för konsistorium, en överstelöjtnant som regementsombud, ett ombud för arrendatorn och ett ombud för församlingen, summa 10 personer.

Kostnaden uppgick för regementet till något hundra kronor och avgälden fastslogs att utgå med — 60 öre per år.

År 1926 verkställdes en förrättning för upprättande av förslag till avgäld för ett från Hede Prästbord till Tännäs kommun upplåtet jordområde, avsett till utvidgning av kyrkogård. Förrättningen kostade Tännäs kommun över 500 kronor, eller långt mer än jorden var värd. Dylika fall skulle kunna upprepas i mängd.

Då här ifrågavarande förrättningar ofta förekomma, i synnerhet vid utvidgning av kyrkogårdar m. m. och åsamka kommuner och allmänna verk avsevärda och till synes onödiga kostnader, torde ändring i förfarandet därvid böra ske. Mig synes, att funktionärernas antal vid dylika förrättningar utan olägenhet kan avsevärt inskränkas, och torde det vara fullt tillräckligt, om dylikt förslag till avgäld upprättas av vederbörande lantmätare eller landsfiskal med biträde av två skiftesgodemän. Väljer man därvid att anlita lantmätaren i stället för landsfiskalen, kommer förfarandet närmast att överensstämma med det i 1925 års ensittarlag för värdering av jord använda förfarandet, vilket måhända ur synpunkten av enhetlighet är att förordas.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och därav föranledda åtgärder i syfte att förenkla förfarandet vid upplåtelse av jord från ecklesiastika lönebo-ställen till kommuner samt allmänna verk och inrättningar.

Stockholm den 21 januari 1930.

A. O. Frändén.